

מערך שיעור: חובת ההורים ללמד מקצוע ולדאוג למזונות

נושא: חשיבות התקנות על חובת ההורים ללמד מקצוע ולדאוג למזונות

משך השיעור: 45 דקות

מטרת השיעור: להמחיש את חשיבות התקנות הללו ולבחון כיצד יושמו לאורך ההיסטוריה, תוך יצירת חיבור רלוונטי לחיי התלמידות.

מבנה השיעור

1. פתיחה (5 דקות)

תוכן:

- המורה להיסטוריה פותח בסיפור מרתק: סיפור היסטורי קצר על משפחה מתקופת המשנה שהצליחה לעלות ממעמד כלכלי קשה בזכות מקצוע שרכש אחד מבניה, או סיפור על עמים בהם לא היה חינוך מקצועי והשפעת הדבר על החברה.

מטרה:

לעורר סקרנות ולחבר את התלמידות לנושא.

2. חובת ההורים ללמד מקצוע (15 דקות)

שלב א': לימוד המקור (7 דקות)

- המורה הקבוע מלמד את המקור מהגמרא (קידושין) ואת דברי הרב אלימלך בר שאול:
 - מדוע מי שלא מלמד את בנו אומנות כאילו מרגילו להיות גזלן?
 - חובת האב לבחור מקצוע התואם את כישוריו של הבן.
 - הרחבה על תמיכת האב גם בבגרות הילד כדי להשיג עצמאות כלכלית.

שלב ב': המחשה היסטורית (3 דקות)

- המורה להיסטוריה מביא דוגמאות:
 - עם ישראל: כיצד רבנים בעבר דאגו ללמד את בניהם מקצועות בנוסף ללימוד תורה.
 - עמים אחרים: סיפורים על עמים בהם ילדים נותרו ללא חינוך מקצועי וכיצד הדבר השפיע על הכלכלה והחברה.

שלב ג': דיון כיתתי (5 דקות)

- דילמה: אב מתקופתנו בוחר שלא ללמד את בנו מקצוע מתוך מחשבה ש"תמיד יש זמן ללמוד".
- שאלות לדיון:
 - מה הייתן אומרות לאב כזה?
 - כיצד המציאות של ימינו שונה או דומה לעבר?
 - איך אפשר ליישם את העיקרון הזה בחיים שלכן?

3. חובת ההורים לספק מזונות (15 דקות)

שלב א': לימוד המקור (7 דקות)

- המורה הקבוע מלמד את המקור מהגמרא (כתובות) ואת תקנות הרבנות הראשית:
 - חובת ההורים לפרנס את ילדיהם עד גיל 18.
 - הדגש על התפתחות התקנות בהתאם למציאות הכלכלית והחברתית.

שלב ב': המחשה היסטורית (3 דקות)

- המורה להיסטוריה משתף:

- עם ישראל: תקנות הקהל בימי הביניים שדאגו לילדים יתומים או עניים.
- עמים אחרים: ההבדל בין משפחות אצולה ומשפחות עניות בימי הביניים באירופה, וכיצד תזונת הילדים השפיעה על מעמדם החברתי.

שלב ג': דיון כיתתי (5 דקות)

- דילמה: הורה שמתלבט האם לעזור לילדו בבגרותו כלכלית, כשהוא כבר מעל גיל 18, למרות שהילד עדיין זקוק לתמיכה.
- שאלות לדיון:
 - האם ההורה מחויב לכך?
 - איך אתן רואות את האחריות ההורית במציאות של היום?
 - מה דעתכן על התפיסה של הרבנות הראשית שהאריכה את גיל החובה?

4. סיכום ומסקנות (10 דקות)

- המורה הקבוע מוביל דיון מסכם:
 - מדוע תקנות אלו חשובות כל כך לעם ישראל?
 - כיצד הן משפיעות על יציבות משפחתית וחברתית?
 - מה אפשר ללמוד מהתקנות ומהדוגמאות ההיסטוריות לחיים שלכן היום?

סיום: התלמידות משתפות תובנה אחת שלקחו מהשיעור.